

SOSIAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: sosiaalijohtaja ja sosiaalilautakunnan jäsenet

Lasten ja perheiden palvelut

Toimialueeseen kuuluvat sosiaalityö, lastensuojelu, muut lasten ja perheiden avopalvelut sekä päihdehuollon erityispalvelut. Lasten ja perheiden palveluiden avulla tuetaan tuusniemeläisiä lapsia ja perheitä lastensuojelu-, päihdehuolto- ja sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla siten, että kohderyhmän elämä on turvallista, tasapainoista ja sosiaalisesti ehjää.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Perhetyötä ja kotipalvelua annetaan tarvitseville perheille	Palveluja saaneet perheet	Palveluja annettu vähintään 5 perheelle	perhetyöperheet <5
Lastensuojelussa painotetaan avohuollon tukitoimenpiteitä. Perheneuvolan palveluilla tuetaan lastensuojelutyötä.	Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteissä olevien lasten lkm	Kodin ulkopuolelle sijoitettuna max. 10 lasta	15 lasta kodin ulkopuolelle sijoitettuna 18 lasta avohuollon tukitoimien asiakkuudessa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnallisen perhetyön vakiinnuttaminen lastensuojelun ennaltaehkäisevään työhön	Sijoitettujen lasten osuus vastaavasta ikäryhmästä.	Ei huostaanottoja	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä 0-17-vuotiaista %: 2015: 3,6; 2016:3,6 ei huostaanottoja v. 2017
	Ulkopuolisten avopalveluiden väheneminen	Ulkopuolisia avohuollon palveluja ostetaan korkeintaan 5 lapselle/perheelle	Ostopalvelut: avohuollon tukitoimia 5 lapselle, jälkihuollon tukitoimia 7 lapselle
Tuetaan perheitä kasvatustyössä	Perheneuvolassa käynnit		Asiakasperheitä <5

Henkilöstö:

sosiaalijohtaja, 2 toimistosihteerä, joista toinen määräaikainen (palkkaa kohdennettu eri kustannuspaikoille)
2 sosiaalityöntekijää, sosiaaliohjaaja

Vuoden aikana lapsiperhepalveluissa työskenneltiin sen eteen, että painopiste siirtyisi enemmän varhaisen tuen antamiseen lapsen kasvuympäristöissä kotona, varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Lapsiperheiden sosiaalityöntekijän virka vakinaistettiin ja uusi sosiaalityöntekijä aloitti toukokuussa. Koulun lukuvuoden alkaessa sosiaalityöntekijä alkoi toimia myös koulukuraattorina. Sosiaaliohjaaja aloitti perheiden ja henkilöstön tapaamiset varhaiskasvatuksessa ja aiempaa tiivimän yhteistyön neuvolan kanssa. Perheneuvolan ja koulun psykologityö ostettiin maaliskuusta alkaen Tietotaito Group Oy:n Kuopion toimistosta. Lastensuojelun

TUUSNIEMEN KUNTA, SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaali- ja terveystoimen kertomus vuoden 2017 toiminnan ja talouden toteumasta

avohuollon ja jälkihuollon tukitoimena ostettiin tukihenkilötoimintaa ja tehostettua perhetyötä. Jälkihuollollisia tukitoimia oli arvioitua enemmän huostaanottojen päättymisen ja lasten, nuorten ja perheiden erityisen tuen tarpeen vuoksi.

Lapsiperhepalvelujen monialainen kehittämissyhmä TUULA kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. PoSoTe 3 hankkeessa ja perhekeskusmallin valmistelukeskusteluissa oltiin mukana.

Toisen sosiaalityöntekijän työpanos kohdennettiin aikuissosiaalityöhön, mielenterveys- ja päihdetyöhön sekä työllisyyspalveluihin. Päihdehuollon erityispalveluita käytettiin muutamalle henkilölle ostamalla asumispalveluja ja päihdelaitoskuntoutusta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Lastensuojeluilmoitukset (lapset)	60	63	41	52 (38)
Palvelutarpeen arvioinnit			28	42
Avohuollon asiakkuudet (alkaneet)	15	12	10	18
Perhetyön ja kotipalvelun perheitä			8	<5
Lapsia/nuoria sijoitettuna vuoden aikana yhteensä			17	15
Lapsia/nuoria sijoitettuna kodin ulkopuolelle 31.12.			12	10
Asiakkuudet psykologilla	16	16	16	12
Asiakkuudet päihdetyössä	24	22	13	17

Talous

	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	60 518	46 100	0	46 100	39 704	6 396
Toimintakulut	-823 104	-836 757	41 000	-795 757	-790 589	-5 168
Toimintakate (netto)	-762 586	-790 657	41 000	-749 657	-750 885	1 228
Poistot						
Tehtävän kokonaiskust.	-762 586	-790 657	41 000	-749 657	-750 885	1 228
=valtuustoon nähden sitovat erät						

Lasten ja perheiden palvelujen toimintatuotot alittuivat, koska psykologin palveluja ei myyty enää maaliskuun jälkeen terveydenhuollolle. Toimintakulut toteutuivat n. 5 000 euroa yli talousarvion. Talousarviomuutoksena toimintakuluja vähennettiin 41 000 euroa ammatillisten perhekotien menoista. Loppuvuodesta jouduttiin kuitenkin lisäämään lastensuojelun avohuollon tukitoimena tehostettua perhetyötä ja tekemään avohuollon ja jälkihuollon sijoituksia. Huostaanottojen päättymisen ja jälkihuollossa olevien tuen tarpeen vuoksi jälkihuollon menot toteutuivat arvioitua n. 43 000 euroa suurempana. Toimintakate ylitti talousarvion n. 1000 eurolla.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen nähden lasten ja perheiden palvelujen toimintatuotot laskivat lähes 21 000 €, 34 %. Toimintakulut laskivat n. 33 000 €, 3,4 %. Toimintakate pieneni tilinpäätökseen 2016 nähden lähes 12 000 €, 1,5 %.

Lasten ja perheiden palvelujen nettokustannukset ovat 289 €/asukas.

Vanhuspalvelut

Palvelukeskus järjestää turvallista ja tehostettua palveluasumista sellaisille henkilöille, jotka eivät hyvänkään tukiverkon avustamina tule toimeen kotonaan. Lisäksi järjestetään lyhytaikaishoitoa kotona asuville asiakkaille. Kotipalvelun toiminnan avulla tuetaan vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona selviytymistä mahdollisimman pitkään sekä järjestetään lapsiperheille tilapäistä apua.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Turvataan ikääntyneiden kotona asuminen heidän toimintakykyä ylläpitämällä kotiin annettavilla palveluilla siten, että 90 % 75+ väestöstä asuu kotonaan	Mittarina prosenttiluku	Tavoitetasona STM:n ikäihmisten laatusuosituksen mukainen prosenttiluku	75 + väestöstä kotona asui 93 %
Säännöllisen kotipalvelun piirissä on 13 % 75+ väestöstä ja omaishoidon tuen piirissä vähintään 4 % 75+ väestöstä	Mittareina prosenttiluvut	Tavoitetasona STM:n ikäihmisten laatusuosituksen mukaiset prosenttiluvut	75 + väestöstä -säännöllisen kotipalvelun piirissä 11 % -omaishoidon tuen piirissä 3 %

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi ja palvelujen järjestämisen priorisointi tarpeiden mukaisesti	Tehdyt palvelutarvearviointit	Hoidon porrastuksen toteutuminen 95 %:sti	Kotipalvelun uudet asiakkaat: tilapäiset 31, säännölliset 8 Palvelukeskus: uusia asukkaita 14 Terveyskeskuksen laitoshoidon paikat vähennettiin 28:sta 24:ään 1.5.2017 alkaen
Reittioptimoinnin vakiinnuttaminen kotipalvelun 2-3 ryhmissä ja varahenkilöjärjestelmän käyttöönotto	Reittioptimoinnin käyttöaste. Varahenkilöjärjestelmä otettu käyttöön	Käyttöaste kotipalvelun 2-3 ryhmissä 95 % Varahenkilöitä 1-2	Reittioptimoinnin käyttöaste 2-3 ryhmissä 100 % ja 1 ryhmässä aloitettiin Varahenkilöitä 2. lähihoitaja ja sairaanhoitaja

Vanhuspalvelujen yksiköiden omavalvontasuunnitelmat päivitettiin yhdessä henkilöstön kanssa. Päivitystä edelsivät arvokeskustelut työpajoissa ja teemojen pohtiminen pienryhmissä. Hoito- ja kuntoutumissuunnitelmakaavakkeet uusittiin ja otettiin käyttöön Koivukodissa. Päivittäistä hoivan kirjaamista on kehitetty asiakaslähtöiseksi. Asumispalveluissa vahvistettiin vastuuhoidajamallia.

TUUSNIEMEN KUNTA, SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaali- ja terveystoimen kertomus vuoden 2017 toiminnan ja talouden toteumasta

I&O –kärkihankkeessa Tuusniemen kehittämiskohteeksi valittiin kotikuntoutus laajasti kaikkia kotiympäristöjä käsittäen. Kehittämistä tehdään maakunnallisen muutosagentin tukemana sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden ja järjestöjen yhteistyönä.

Kotipalvelun reittioptimointi-ohjelman käyttöä laajennettiin koskemaan koko kotipalvelua. Virikeohjaajan tehtävään saatiin kehittämisrahaston avustus. Virikeohjaaja sijaisti muutaman omaishoitajan vapaapäiviä hoidettavan kotona. Lisäksi hän ohjasi palvelukeskuksella pidettävää päiväkeskustoimintaa kerran viikossa ja teki asiakkaiden kotikuntoutusta.

Omaisten osallisuutta palvelujen arviointiin ja kehittämiseen lisättiin perustamalla loppuvuodesta asumispalvelujen omaisraati, johon kuuluu yksi asukas ja yhteensä seitsemän omaista kaikista palvelukeskuksen yksiköistä.

Varahenkilöjärjestelmässä aloitti keväällä lähihoitaja ja kesällä sairaanhoitaja. Silti äkillisiin poissaoloihin on haasteellista saada koulutettua henkilöstöä. Henkilöstö suoritti lääkehoidon osaamisen verkkokoulutuksen (Love) ja lääkeluvat tarkastettiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Palvelukeskuksen paikkaluku	43	43	43 (+7)	42 (+7)
Hoitopäivät	12 188	16 005	15 798	15 481
Palvelukeskus €/hvpv netto	102	88	111	94
Palveluja saaneet kotitaloudet, kotipalvelu	97	154	160	158
Asiakkaan luona käynnit, kotipalvelu	36 444	35 867	36 257	37 997
Nettokustannukset/kotipalvelun käynti	21	23	24	20

Talous

	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	844 839	870 400	0	870 400	865 181	5 219
Toimintakulut	-3 238 436	-3 260 710	0	-3 260 710	-3 088 409	-172 301
Toimintakate (netto)	-2 393 598	-2 390 310	0	-2 390 310	-2 223 229	-167 081
Poistot	-217 340	-211 100	0	-211 100	-215 298	4 198
Tehtävän kokonaiskust.	-2 610 937	-2 601 410	0	-2 601 410	-2 438 526	-162 884
=valuustoon nähden sitovat erät						

Vanhuspalvelujen toimintatuotot kertyivät suunnitellusti.

Vanhuspalvelujen toimintakulut olivat arvioitua yli 170 000 euroa, 5,2 % pienemmät. Suurin selittäjä on henkilöstömenojen arvioitua pienempi toteutuminen mm. kilpailukyky sopimuksen vuoksi.

Vanhuspalvelujen toimintakulujen toteuma on 150 000 €, 4,6 % tilinpäätöstä 2016 pienempi. Toimintakate on pienentynyt vuoteen 2016 nähden n. 140 000 eurolla, 5,9 %.

Vanhuspalvelujen nettokustannukset ovat 857 €/asukas.

Vammaispalvelut

Toimialueeseen kuuluvat kehitysvammaisten palvelut (kehitysvammaisten perhehoito, kehitysvammalaitokset, kehitysvammaisten avohuolto ja kehitysvammaisten päivätoiminta) ja vammaispalvelut (vaikeavammaisten asumispalvelut, vaikeavammaisten kuljetuspalvelut, tulkkipalvelut, vaikeavammaisten asuntojen muutostyöt, henkilökohtainen avustajatoiminta ja toimintakeskuksen työtoiminta).

Kehitysvammaisten palveluilla tuotetaan kuntouttavia avopalveluja, joiden tarkoituksena on luoda elämään sisältöä, hoitajille helpotusta hoitotyössä ja samalla pienentää laitoshoidon tarvetta. Vammaispalvelujen tarkoituksena on järjestää vaikeavammaisille vammaispalvelulain edellyttämät palvelut.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kehitysvammopalveluilla tuotetaan kuntouttavia avopalveluja, joilla tuetaan sekä asiakkaiden että heidän läheistensä selviytymistä arjessa.. Vammaispalveluilla tuotetaan lakisääteiset palvelut.	Kehitysvammaisten henkilöiden tarkoituksenmukainen asuminen	95 % kehitysvammaisista asuu tarkoituksenmukaisessa asumismuodossa	Toteutui

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Työtoimintaa järjestetään mielenterveyskuntoutujille ja eri vammaisryhmille	Asiakkaita keskimäärin työtoiminnassa Toimintapäiviä vuodessa	Vähintään keskimäärin 12 asiakasta päivässä ja toimintapäiviä 200	11 asiakasta /toimintapv toimintapäiviä 206
Päivätoimintaa järjestetään kehitysvammaisille henkilöille	Asiakkaita keskimäärin päivätoiminnassa Toimintapäiviä vuodessa	Vähintään keskimäärin 6 asiakasta päivässä ja toimintapäiviä 200	6 asiakasta/toimintapv toimintapäiviä 206

Henkilöstö:

1 johtava ohjaaja, avohuollon ohjaaja (1.4.2017 alkaen 60 %), päivätoiminnan ohjaaja, palveluohjaaja 16.1.2017 alkaen

Palveluohjaajan tehtävää kokeiltiin vuonna 2017 siten, että tehtävään kuuluu kehitysvammaisten avohuollon ja työ- ja päivätoiminnan ohjauksen lisäksi vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeen arviointien ja palvelusuunnitelmien tekeminen, vammaispalvelupäätösten valmistelu ja henkilökohtaisen avun organisointi. Vuoden 2017 aikana kehitettiin vammaispalvelujen palveluohjauksen prosessissa palvelutarpeen arviointia sekä vammaispalvelulain mukaisten palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja saavutettavuutta. Tehtävä vakinaistettiin vuoden 2018 alusta.

Syksystä 2017 alkaen työtoiminnot ovat olleet väistötiloissa virastotalolla. Toisena tilana toimii päivätoiminnan tila Touhula Harjutiellä. Virastotalon tiloihin tehtiin joitakin menoja lisääviä muutoksia ja väistötilojen vuokratustannukset nostivat kiinteistökuluja. Loppuvuodesta arvioitiin tulevien vuosien asiakasmäärien ja –tarpeiden perusteella työ- ja päivätoimintatilojen käyttöä ja luovuttiin Ylätiellä olevan kiinteistön Pajalan remontoinnista työ- ja päivätoiminnan tarpeisiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kehitysvammaisten määrä	38	38	40	38
Asiakkaita päivätoiminnassa ka./pv	6	6	6	6
Asiakaskäyntejä avohuollossa	315	414	415	490
Asiakkaita työtoiminnassa ka./pv	12	12	12	11
Kuljetuspalveluasiakkaita	37	39	46	49
Asunnon muutostöitä	8	6	11	7
Henkilökohtaista apua saaneet	17	15	15	22

Talous

	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	65 108	37 090	0	37 090	44 741	-7 651
Toimintakulut	-1 453 982	-1 391 894	-41 000	-1 432 894	-1 446 977	14 083
Toimintakate (netto)	-1 388 874	-1 354 804	-41 000	-1 395 804	-1 402 235	6 431
Poistot	-10 337	-10 800	0	-10 800	-10 919	119
Tehtävän kokonaiskust. =valtuustoon nähden sitovat erät	-1 399 210	-1 365 604	-41 000	-1 406 604	-1 413 155	6 550

Vammaispalvelujen toimintakulut ylittyivät toteumaprosentin ollessa 100,98. Vammaispalvelujen toimintakuluihin tehtiin talousarviomuutoksella lisäystä 41 000 euroa, koska vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelujen talousarviomäärärahat olivat liian pienet. Vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuspalveluihin oikeutettujen asiakasmäärä kasvoi ja kuljetuksiin kului n. 80 000 euroa (TP 2016: 62 000 €, TA 2017: 50 000 €). Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä lisääntyi.

Kehitysvammaisten laitospalvelujen ostot vähenivät vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden 50 000 eurolla (6,5 %). Laitospalvelujen kustannuspaikka sisältää myös Vaalijalan palvelukotiasumisen ostot.

Työ- ja päivätoiminnan oman toiminnan toimintamenoja rasitti väistötiloista johtuvat vuokramenot 7 500 euroa ja kahden rakennuksen ylläpitokustannukset sekä asiakkaiden lisääntynyt henkilökohtaisen avun ja ryhmäavustamisen tarve.

Vammaispalvelujen toimintatuotot pienenevät vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden noin 20 000 €, 31 %. Toimintamenot pysyivät lähes ennallaan vähennyksen ollessa 7 000 €, 1,5 %. Nettomenot kasvoivat noin 13 000 €, 1 %.

Vammaispalvelujen nettokustannukset ovat 540 €/asukas.

Toimeentulotukiasiat

Toimialueeseen kuuluvat perustoimeentulotuki, täydentävä toimeentulotuki, ehkäisevä toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuen kuntaosuus. Toiminta-ajatuksena on tuottaa toimeentulotukilain mukaiset lakisääteiset tehtävät. Pyritään pienentämään työmarkkinatuen kuntaosuutta aktivoimalla pitkäaikaistyöttömiä.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan määrätietoisesti ja ohjataan palvelujen piiriin	Työmarkkinatuen kuntaosuus	Kuntaosuus pienempi kuin vuonna 2016	2016: 225 000 2017: 241 000
Tarjotaan kuntouttavaa työtoimintaa pelkän toimeentulotuen varassa eläville ja muille syrjäytymisvaarassa oleville	Tehdyt kuntouttavan työtoiminnan sopimukset	Sopimuksia vuonna 2017 vähintään 20 henkilölle	Kuntouttava työtoiminta ja työelämäkokeilu: 32 eri henkilöä

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Pitkäaikaistyöttömille tehdään työkyvyn arviointi	Työkyvyn arviointien lukumäärä	Arviointeja tehdään vuonna 2017 vähintään kolmelle henkilölle	Ei ostopalveluja, aloitettiin työttömien terveystarkastukset, 15 lähetettä

Perustoimeentulotuki siirtyi KELAlle vuoden 2017 alusta. Kunnan maksaman täydentävän toimeentulotuen määrä laski 18 000 eurosta 11 000 euroon, 61 %, ja ehkäisevän toimeentulotuen määrä kasvoi 11 500 eurosta 16 500 euroon, 45 %, edelliseen vuoteen verrattuna. Asiakaspalvelun sujuvoittamiseksi sosiaaliohjaajan tehtävä muutettiin 1.6.2017 alkaen viraksi, jotta hänellä on oikeus tehdä toimeentulotukipäätöksiä. Asiakkaita ohjataan jatkuvasti perustoimeentulotuen hakemisessa ja perustoimeentulotukipäätösten oikaisuvaatimusten teossa.

Kuntouttavan työtoiminnan palveluja ostettiin 31.7.2017 saakka TUKEVA-työvalmennussäätiöltä. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli tammi-heinäkuussa keskimäärin 16 henkilöä/kk 231 toimintapäivää/kk. Työelämäkokeilussa oli elo-joulukuussa keskimäärin 11 henkilöä/kk 144 toimintapäivää kuukaudessa. Työelämäkokeilu tuli korvaamaan kuntouttavaa työtoimintaa 1.8.2017 alkaen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	127	130	124	73
Työmarkkinatuen kuntaosuus, saajat, ka/kk	22	39	49	52
Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 €	88	176	225	241
Kuntouttavan työtoiminnan sopimukset /toimintapäivät	19	24	32	32/2332

Talous

Toimeentulotukiasiat	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	93 548	19 000	0	19 000	25 841	-6 841
Toimintakulut	-520 804	-251 660	-40 000	-291 660	-288 530	-3 130
Toimintakate (netto)	-427 256	-232 660	-40 000	-272 660	-262 687	-9 973
Tehtävän kokonaiskust. =valtuustoon nähden sitovat erät	-427 256	-232 660	-40 000	-272 660	-262 687	-9 973

Tulosalueen tulot ylittivät talousarvion 6 841 euroa, toimintakulut alittivat talousarvion 3 130 eurolla, joten toimintakate alittuu 9 973 euroa.

Talousarviomuutoksella siirrettiin työelämään aktiivivista palveluista 40 000 euroa työmarkkinatuen lisääntyneisiin menoihin. Työmarkkinatuen talousarviovaraus oli 200 000 euroa, kun TP:ssä 2016 menot olivat 225 000 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi vuodesta 2016 noin 8 %, 16 000 euroa, koska yli 1000 päivää työttömänä olleiden määrä kasvoi ja aktiivitoimenpiteiden määrä väheni sekä yli 300 päivää että yli 1000 päivää työttömänä olleiden keskuudessa.

Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on perustoimeentulotuen valtionosuutta 58 422 euroa, perustoimeentulotuen takaisinperintää 14 008 euroa ja maksettua perustoimeentulotukea 155 894 euroa. Kun perustoimeentulotuen tulot ja menot eliminoidaan vuoden 2016 tilinpäätöksestä ovat vuoden 2017 toimintatuotot pysyneet samalla tasolla kuin vuonna 2016.

Toimintakulut tilinpäätöksessä 2016 ovat ilman perustoimeentulotukea 364 910 euroa. Lisäksi on huomioitava, että TUKEVA-työvalmennussäätiön ostopalveluja on ollut tällä tulosalueella vuoden 2016 tilinpäätöksessä 53 160 euroa. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä nämä ostopalvelumenot ovat muun sosiaalitoimen tulosalueella. Nämä kaksi seikkaa huomioiden tulosalueen toimintakulut ovat vuodesta 2016 pienentyneet 311 750 eurosta 288 530 euroon.

Tulosalueen nettokustannukset ovat 111 €/asukas.

Muu sosiaalitoimi

Toimialueeseen kuuluvat omaishoidon tuet, työelämään aktivointi ja työllistämistoiminta, avustukset yhteisöille, sosiaaliasiamiespalvelut, sosiaalipäivystys, sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut, Nuoret Duuniin 2017-hanke, vanhusneuvosto ja asumispalvelut.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Ostopalveluna hankitaan asumispalveluja tilanteissa, joissa oma kunta ei pysty tuottamaan riittävästi ko. palveluja	Ostetut asumispalvelupaikat	Ostettuja paikkoja enintään 5 henkilölle vuonna 2017	Ostopalveluissa intervalliasuminen mukaan lukien 7 henkilöä

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Osallistutaan nuorten työllistymistä tukevaan hankkeeseen	Nuorisotyöttömien määrä	Vähemmän kuin vuonna 2016	31.12.2016: 8 31.12.2017:9
Järjestetään sosiaali-huoltolain mukaiset kuljetuspalvelut sosiaalilautakunnan määrittelemien kriteereiden mukaisesti	Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja järjestetty lkm	Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja enintään 10 henkilölle	20 päätöstä

Alkuvuonna aloitettiin monialainen yhteispalvelu (TYP) yhdessä te-toimiston ja Kelan kanssa. TYP-asiakkaaksi otettiin vuoden aikana 8 asiakasta. Monialainen työskentely ja työttömien terveydenhuollon prosessi vaatii lisäpanostusta yhteiseen asiakaslähtöiseen prosessin kehittämiseen.

Alkuvuonna valmistauduttiin osana Kuopion seutua yritys- ja työvoimapalvelujen alueelliseen kokeiluun yhdessä Kuopion ja Siilinjärven sekä te-hallinnon kanssa. Alueellinen kokeilu alkoi 1.8.2017 ja päättyy vuoden 2018 lopussa. Alueellisessa kokeilussa kunta järjestää julkiset yritys- ja työvoimapalvelut kohderyhmälle (yli 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä olevat ja monialaisen yhteispalvelun asiakkaat). Lisäksi kokeillaan työelämäkokeilua kuntouttavan työtoiminnan korvaavana palveluna.

Työllisyyspalvelukoordinaattori aloitti 1.6.2017 määräaikaisesti vuoden 2018 loppuun saakka. TE-toimiston asiantuntijan työpanosta kohdentuu Tuusniemelle työllisyyskokeiluun 0,2 henkilötyövuotta. TYP-verkoston ja alueellisen kokeilun johtaminen ostetaan Kuopion kaupungilta.

Loppuvuoden aikana on luotu omia asiakaslähtöisiä toimintamalleja pitkäaikaistyöttömyyden esteiden poistamiseksi. Kuntouttavan työtoiminnan korvaavassa työelämäkokeilussa on ollut vähemmän osallistujia kuin kuntouttavassa työtoiminnassa ennen kokeilun alkamista. Omissa hallintokunnissa on työelämäkokeilua ja palkkatukea käyttäen viety yksilöllisiä työllisyysuunnitelmia eteenpäin. Oppilaitosten kanssa on tehty enenevässä määrin yhteistyötä koulutuksen edistämiseksi. Yksilö- ja ryhmäohjaukseen ei ole jäänyt resursseja niin paljon kuin ennakoitiin ja mitä asiakastarve edellyttäisi. Yksilöllinen

TUUSNIEMEN KUNTA, SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaali- ja terveystoimen kertomus vuoden 2017 toiminnan ja talouden toteumasta

asiakstarvelähtöinen ratkaisukeskeinen työskentely on kuitenkin lisääntynyt paljon niin määrällisesti kuin laadullisesti. Kokeilun kesto on niin lyhyt, ettei sen vaikuttavuutta voi vielä arvioida.

Kuopion kaupungin hallinnoima Topi – työelämään valmentavat palvelut –hanke aloitti toimintansa Tuusniemellä huhtikuussa. Hanke kestää 30.6.2018 saakka. Hankkeeseen ohjautui vuoden 2017 aikana 18 henkilöä, joista 10 henkilöä aloitti hankeasiakkuuden. Positiivisen jatkopolun sai vuoden loppuun mennessä 71 % hankeasiakkaista. ESR-rahoitteiseen kaksivuotiseen (1.4.2016 – 31.3.2018) Pohjois-Savon Liikunta ry:n hallinnoimaan ja Huoltoliitto ry:n osatoteuttajana toteuttamaan Työkuntoon –hankkeeseen osallistuttiin kokoamalla ryhmä työllisyyspalveluista. Nuoret Duuniin –hanke päättyi vuoden 2017 lopussa.

Omaishoidon tuen määrärahat riittivät kaikille kriteerit täyttävälle hakijoille. Omaishoidon tukea maksettiin 138 218 euroa (TP 2016: 133 457 euroa). Omaishoitajista yhdeksän piti 178 vapaapäivää hoidettavan ollessa palvelukeskuksessa. Muutaman omaishoitajan vapaapäiviä sijaisti virikeohjaaja tai perhehoitaja joko omaishoidettavan tai sijaishoitajan kotona.

Asumisen ostopalveluja hankittiin edellistä vuotta enemmän vastaamalla mielenterveyskuntoutujien intervalliasumisten tarpeeseen ja tukien kotona asumista sekä ehkäisemällä laitoshoidon tarvetta.

Sosiaalihuoltolain mukaisella liikkumisen tuella

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Omaishoitotosopimuksia	40	42	31	39
Asumispalvelujen ostot (*sis. intervalliasiakkaat)/asumispäivät	9	10		9*

Pohjois-Savon ELY-keskuksen työllisyyskatsaus	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Työvoima	1025	1044	1088
Työttömyysprosentti	15,6	16,2	16,3
Työttömät työnhakijat	160	169	177
Alle 25-v	9	8	14
Yli 50-v	86	99	93
Pitkäaikaistyöttömät	48	63	46
Vamm. ja sairaat	31	32	28
Avoimet työpaikat	6	...	6

Talous

	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	15 982	11 500	0	11 500	19 444	-7 944
Toimintakulut	-328 706	-411 202	0	-411 202	-417 932	6 730
Toimintakate (netto)	-312 724	-399 702	0	-399 702	-398 487	-1 215
Tehtävän kokonaiskust.	-312 724	-399 702	0	-399 702	-398 487	-1 215
=valtuustoon nähden sitovat erät						

Muun sosiaalitoimen toimintatuotot ylittivät lähes 8 000 eurolla, koska asumispalveluasiakkaiden maksutuotot olivat arvioitua suuremmat. Toimintakulut ylittivät 6 730 eurolla. On huomioitava, että talousarviomuutoksella muun sosiaalitoimen tulosalueelta siirrettiin 40 000 euroa kattamaan toimeentulotuen tulosalueelle työmarkkinatuen menoja. Toimintakate alittui 1 215 eurolla.

TUUSNIEMEN KUNTA, SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaali- ja terveystoimen kertomus vuoden 2017 toiminnan ja talouden toteumasta

Kunnanvaltuuston päätöksellä varattiin työllisyyspalveluihin lisämäärärahaa 28 000 euroa määräaikaisen työllisyyspalvelukoordinaattorin palkkaamiseen 1.6.2018 alkaen. Toisella talousarviomuutoksella siirrettiin keskushallintoon varattu 12 000 euron kuntalisä työllisyyspalveluihin ja työllisyyspalvelujen määrärahoista 40 000 euroa kattamaan työmarkkinatuen menoja.

Vuoden 2016 tilinpäätöksessä TUKEVA –työvalmennussäätiöltä ostoihin oli kirjattu kuntouttavan työtoiminnan kustannuspaikalle toimeentulotuen tulosalueelle 53 160 euroa. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä kaikki TUKEVA -työvalmennussäätiöltä ostot yhteensä 46 662 euroa on kirjattu muun sosiaalitoimen tulosalueelle. Ostopalvelumäärärahaa säästy 31.7.2017 lakkautuneen sopimuksen vuoksi noin 33 000 euroa.

Työllisyyspalvelut sai Nuorelan kiinteistön Urheilutiellä käyttöön 1.8.2017 alkaen. Sisätiloja remontoitiin työllisyyspalvelujen työnä teknisen toimen ohjauksessa elo-syyskuussa. Ulkoalueita kunnostettiin ja kirpputorin pitämistä jatkettiin 1.10.2017 alkaen työllisyyspalvelujen toimintana. Työllisyyspalvelujen kustannukset kiinteistön remontoimisesta ja ylläpitämisestä olivat elo- joulukuussa 2017 noin 10 000 euroa.

Tulosalueen nettokustannukset ovat 161 €/asukas.

SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ

SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 079 995	984 090		984 090	994 911	-10 821
Toimintakulut	-6 365 031	-6 152 223	-40 000	-6 192 223	-6 032 437	-159 786
Toimintakate (netto)	-5 285 035	-5 168 133	-40 000	-5 208 133	-5 037 523	-170 610
Poistot	-227 677	-221 900	0	-221 900	-226 217	4 317
Tehtävän kokonaiskust. =valtuustoon nähden sitovat erät	-5 512 712	-5 390 033	-40 000	-5 430 033	-5 263 740	-166 293

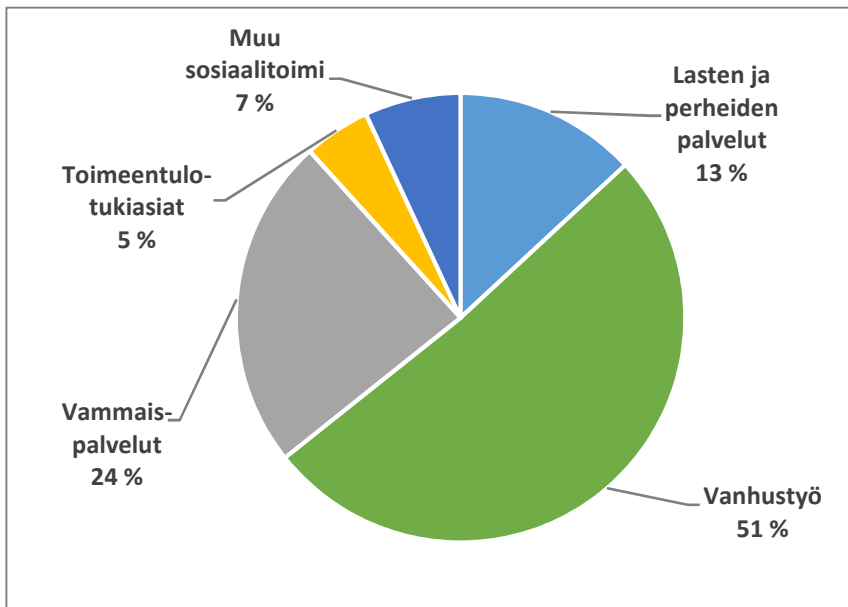
Sosiaalitoimen toimintatuotot ylittivät talousarvion 10 821 eurolla. Toimintakulut alittuivat 159 786 euroa. Toimintakate alittui 170 610 euroa.

Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden sosiaalitoimen toimintatuotot pienenevät 85 084 euroa, 7,9 %. Toimintakulut pienenevät 332 594 euroa, 5,2 %. Toimintakate on 247 512 euroa, 4,7 % pienempi kuin vuonna 2016.

Kun vuoden 2016 tilinpäätöksessä olleet perustoimeentulotuen valtionosuus 58 422 euroa ja perustoimeentulotuen takaisinperintä 14 008 euroa, (tuotot yhteensä 72 430 euroa) sekä perustoimeentulotuen menot 156 349 euroa vähennetään tilinpäätöksen 2016 tuloista ja menoista, niin vuoden 2016 toimintatuotot ovat 1 007 565 euroa, toimintakulut 6 208 682 euroa ja toimintakate 5 201 117 euroa. Nämä huomioiden sosiaalitoimen toimintatuotot ovat vuodesta 2016 laskeneet 12 654 euroa, 1,3 % ja toimintakulut 176 254 euroa, 2,8 %. Toimintakate on pienentynyt 163 594 euroa, 3,1 %.

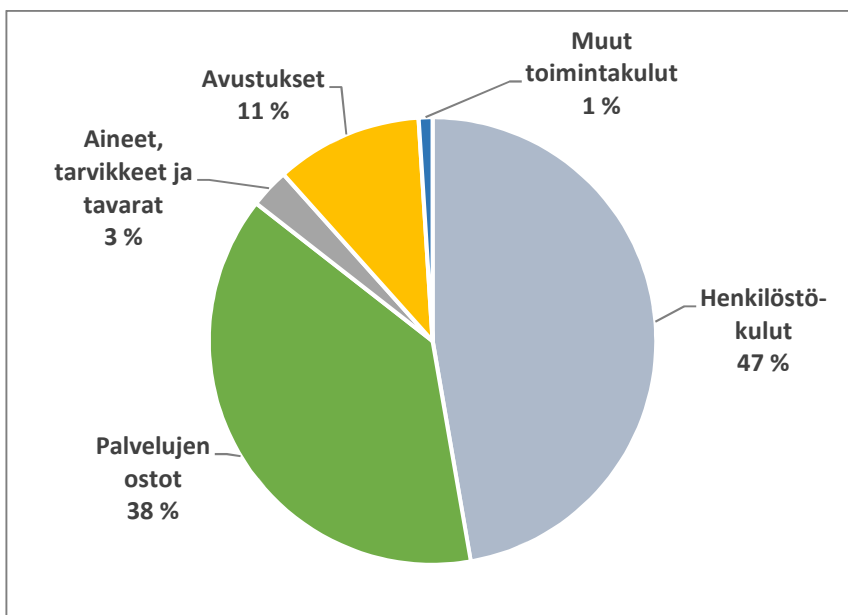
Sosiaalitoimen nettokustannukset ovat 1 941 €/asukas. (TP 2016: 2 083 €/asukas, perustoimeentulotuki eliminoituna 1 972 €/asukas).

Sosiaalitoimen toimintakulujen jakaantuminen toiminnoittain:

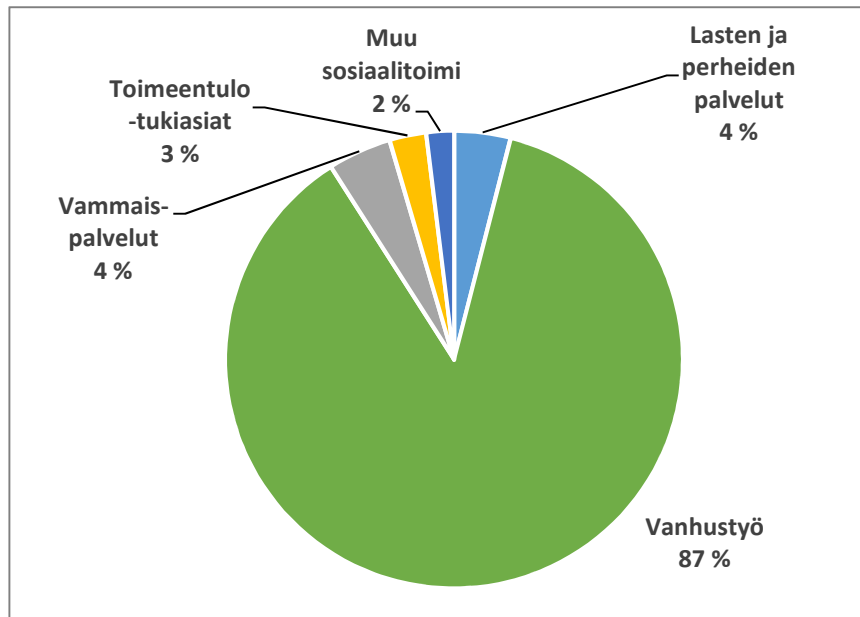
Lasten ja perheiden palvelut	790 589
Vanhustyö	3 088 409
Vammais- palvelut	1 446 977
Toimeentulo- tukiasiat	288 530
Muu sosiaalitoimi	417 932
	<u>6 032 437</u>

Sosiaalitoimen toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain:

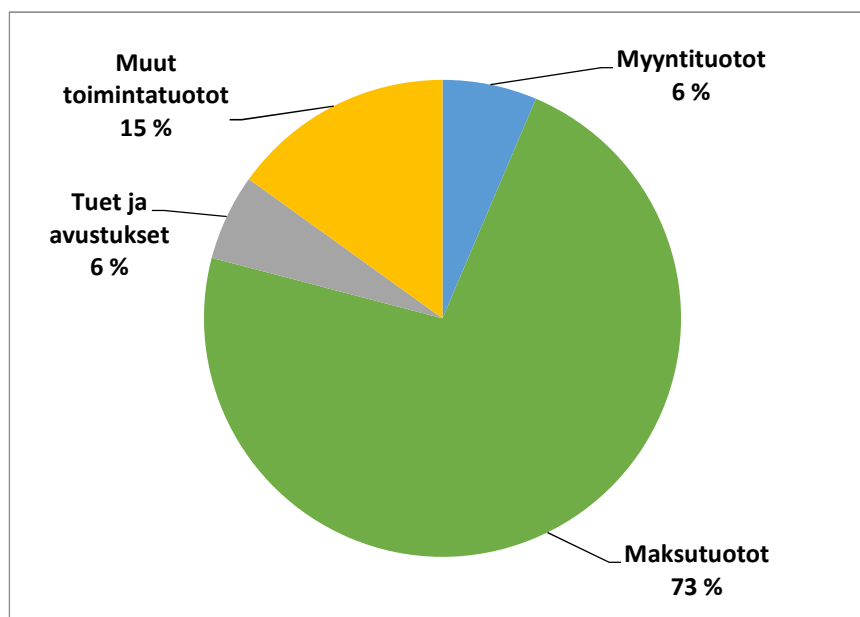
Henkilöstökulut	2 851 084
Palvelujen ostot	2 309 138
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	171 792
Avustukset	640 816
Muut toimintakulut	59 607
	<u>6 032 437</u>

Sosiaalitoimen toimintatuottojen jakaantuminen toiminnoittain:

Lasten ja perheiden palvelut	39 704
Vanhustyö	865 181
Vammaispalvelut	44 741
Toimeentulotukiasiat	25 841
Muu sosiaalitoimi	19 444
	<u>994 911</u>

Sosiaalitoimen toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain:

Myyntituotot	63 806
Maksutuotot	723 035
Tuet ja avustukset	58 045
Muut toimintatuotot	150 025
	<u>994 911</u>

TERVEYSTOIMI

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja ja sosiaalijohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

Terveystoimi sisältää erikois- ja perusterveydenhuollon tehtävät. Tehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaat terveydenhuoltopalvelut kustannustehokkaasti. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja perusterveydenhuollon palvelut Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueelta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2017 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Terveyspalveluiden tavoitteena on sairauksien ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin edistäminen sekä toimintakyvyn ylläpitäminen	Perus- ja erikoissairaanhoidon kustannukset/asukas	Kustannukset eivät ylitä vastaavanlaisten kuntien keskimääräistä tasoa	
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja työprosessien kehittäminen	Koulutuspäivät / työntekijä Kehittämiprojektien määrä	Koulutuspäiviä kolme/työntekijä Kaksi projektia/vuosi	Koulutuspäiviä 3,1/työntekijä Kotikuntoutusprojektin aloittaminen I&O sekä Voimaa vanhuuteen hankkeen tukemana

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Terveydenhuollon painopistealueina ovat olleet henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen, henkilöstöressurssien suhteuttaminen palvelutarpeeseen, peruspalvelujen laadun ja sisällön kehittäminen ja palvelutason turvaaminen sekä palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti.

Osastohoidon tarpeen laskiessa laskettiin vuodeosaston paikkamäärä syyskuusta lähtien 28 paikasta 24 paikkaan. Tämä muutos on auttanut osaston kuntoutusprosessin tehostamisessa. Vuodeosaston hoitopäivät laskivat 1 507 hoitopäivää vuodesta 2016 täyttöprosentin ollessa 84.

Eryteisesti lääkärin rekrytointi perusterveydenhuoltoon on ollut haasteellista. Lääkärin toimet saatiin kuitenkin täytettyä vuoden 2017 aikana. Lisäksi lääkäripalveluja ostettiin Mehiläinen ja Attendo - konserneilta. Hoitajien vastaanottotyötä tehostettiin vuoden 2017 aikana.

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Erikoissairaanhoido				
Hoitojaksot	566	564	530	539
Hoitopäivät	2 690	2 725	2 792	2 534
PKL-käynnit	5 485	5 432	5 656	5 841
Leikkaukset	255	247	274	251
Lähetteet	1 198	1 128	1 062	1 189
Päivystyslähetteet	313	251	199	233
Leikkausjonoissa kauden lopussa	41	63	46	
Erikoissairaanhoido, €/asukas	1 551	1 558	1 739	1 607

TUUSNIEMEN KUNTA, SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaali- ja terveystoimen kertomus vuoden 2017 toiminnan ja talouden toteumasta

Perusterveydenhuolto

Tuusniemen sairaalan hoitopäivät	9 048	8 843	9 102	7 555
Perusterveydenhuolto, €/asukas	1 086	1 057	1 081	1057

Terveydenhuolto yhteensä

Terveydenhuolto yhteensä, €/asukas	2 637	2 615	2 821	2664
------------------------------------	-------	-------	-------	------

Talous

<u>Erikoissairaanhoito</u>	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	13 834	0	0	0	14 836	-14 836
Toimintakulut	-4 617 608	-4 400 000	0	-4 400 000	-4 185 036	-214 964
Toimintakate (netto)	-4 603 774	-4 400 000	0	-4 400 000	-4 170 200	-229 800
Tehtävän kokonaiskust.	-4 603 774	-4 400 000	0	-4 400 000	-4 170 200	-229 800
<u>Perusterveydenhuolto</u>						
Toimintatuotot	543 278	337 250	0	337 250	500 615	-163 365
Toimintakulut	-3 359 832	-3 430 000	0	-3 430 000	-3 244 083	-185 917
Toimintakate (netto)	-2 816 554	-3 092 750	0	-3 092 750	-2 743 469	-349 281
Poistot	-45 743	-33 000	0	-33 000	-32 143	-857
Tehtävän kokonaiskust.	-2 862 297	-3 125 750	0	-3 125 750	-2 775 611	-350 139

TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	557 112	337 250	0	337 250	515 450	-178 200
Toimintakulut	-7 977 440	-7 830 000	0	-7 830 000	-7 429 119	-400 881
Toimintakate (netto)	-7 420 328	-7 492 750	0	-7 492 750	-6 913 669	-579 081
Poistot	-45 743	-33 000	0	-33 000	-32 143	-857
Tehtävän kokonaiskust.	-7 466 071	-7 525 750	0	-7 525 750	-6 945 811	-579 939

=valtuustoon nähden sitovat erät

Terveystoimen toimintatuotot ylittävät talousarvion 178 000 eurolla. Tulokertymä on perusterveydenhuollossa arvioitua suurempi, koska ulkopaikkakuntalaiset ovat käyttäneet Tuusniemen vuodeosaston palveluja enemmän kuin arvioitiin. Vuodeosaston käyttö on kuitenkin vähentynyt vuoteen 2016 verrattuna ja tulokertymä on pienentynyt noin 40 000 euroa.

Toimintakulut toteutuvat sekä erikoissairaanhoidossa että perusterveydenhuollossa arvioitua alempana ollen erikoissairaanhoidossa lähes 4,2 miljoonaa ja perusterveydenhuollossa noin 3,2 miljoonaa. Toimintakate alittaa talousarvion 579 081 eurolla toteumaprosentin ollessa 92,27.

Terveystoimen toimintatuotot ovat 41 662 euroa, 7,5 % pienemmät kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Erikoissairaanhoidon toimintakulut ovat 432 587 euroa, 9,4 % ja perusterveydenhuollon toimintakulut 115 749 euroa, 3,4 % pienemmät verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen. Koko terveystoimen toimintakate on vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna 506 659 €, 6,4 % pienempi.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ

SOSIAALI-JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ	TP 2016	TA 2017	Muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 637 108	1 321 340		1 321 340	1 510 362	-189 022
Toimintakulut	-14 342 471	-13 982 223	-40 000	-14 022 223	-13 461 556	-560 667
Toimintakate (netto)	-12 705 363	-12 660 883	-40 000	-12 700 883	-11 951 194	-749 689
Poistot	-273 420	-254 900	0	-254 900	-258 360	3 460
Tehtävän kokonaiskust. =valtuustoon nähden sitovat erät	-12 978 783	-12 915 783	-40 000	-12 955 783	-12 209 553	-746 230

Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot ylittivät talousavion 14,31 % ollen 189 022 euroa arvioitua suuremmat. Toimintakulut alittivat talousarvion 4 %:lla ollen arvioitua 560 667 euroa pienemmät, mistä sosiaalitoimen osuus on 159 786 euroa ja terveystoimen osuus 400 881 euroa. Sosiaali- ja terveystoimen toimintakate on 11 951 194 euroa, jossa on alitusta talousarvioon nähden 749 689 euroa.

Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden toimintatuotot pienenevät 126 746 euroa, 6,1 %. Suurin selittäjä on vuoden 2016 tilinpäätöksessä tulona ollut perustoimeentulotuen valtionosuus ja perustoimeentulotuen takaisinperintä sekä perusterveydenhuollon pienemmät tulot kuin vuonna 2016.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintakulut pienenevät vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden 880 915 euroa, 6,1 %, mistä sosiaalitoimen osuus on 332 594 euroa ja terveydenhuollon 548 321 euroa. Sosiaali- ja terveystoimen nettomenot ovat 754 169 euroa, 5,9 % pienemmät kuin vuonna 2016. Menot pienenevät eniten terveydenhuollossa ja vanhuspalveluissa.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset ovat 4 605 €/asukas.